

Ljudska PRAVICA

"LJUDSKA PRAVICA"
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1944 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BOJBO JE IZHA-
JALA KOT DNEVNIK IN
FEDNIK - OB OSVOBODITVI
OD 1. JULIJA 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT FEDNIK
- OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANOSTI
S "BORBO".

V duhu medsebojnega razumevanja

Sinoči sta predsednik republike Tito in predsednik ministrskega sveta Mongolske ljudske republike Cedenbal podpisala skupno izjavo o razgovorih vladnih delegacij FLRJ in MLR - Predsednik Tito je sprejel vabilo za obisk v Mongoliji

Beograd, 30. avg. (Tanjug) Predsednik republike Josip Broz Tito in predsednik ministrskega sveta Mongolske ljudske republike Jumžagin Cedenbal sta danes ob 18.30 podpisala skupno izjavo o razgovorih vladnih delegacij FLRJ in MLR.

Podpisu dokumentov sta si predsednik Tito in predsednik Cedenbal prisrčno segla v roke, potem pa sta oba predsednika segla v roke ostalim državnikom, navzočim pri tem aktu. Besedilo skupne izjave o razgovorih vladnih delegacij FLRJ in MLR se glasi:

"Na povabilo vlade Federativne ljudske republike Jugoslavije se je delegacija vlade Mongolske ljudske republike s predsednikom ministrskega sveta Jumžaginom Cedenbalom na čelu od 27. avgusta do 31. avgusta mudila v Jugoslaviji. Med bivanjem v Jugoslaviji je delegacija vlade MLR obiskala industrijske objekte in kulturne ustanove v glavnem mestu Beogradu in ljudskih republikah Sloveniji in Hrvaški ter se seznanila z uspehi v izgradnji socializma v FLRJ.

Med obiskom sta imeli delegaciji vlad MLR in FLRJ razgovore. Z mongolske strani so v razgovorih sodelovali predsednik ministrskega sveta MLR Jumžagin Cedenbal, namestnik predsednika ministrskega sveta in zunanji minister Sodnomin Avarzed, poslanec Velikega narodnega Hurala MLR in sekretar CK Mongolske ljudske revolucionarne partije Doržin Samdan, podpredsednik Državne planske komisije Sagdalin Ceven, izredni in pooblaščen veleposlanik MLR v FLRJ Dašijn Adilbiš in načelnik političnega oddelka v zunanjem ministstvu Luvsandoržin Toiv.

Z jugoslovanske strani so v razgovorih sodelovali predsednik FLRJ Josip Broz Tito, podpredsednik ZIS Aleksander Ranković, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, državni sekretar za finance Ardo Humo, izredni in pooblaščen veleposlanik FLRJ v MLR Veljko Mikunović in vršilec dolžnosti načelnika oddel-

ka državnega sekretariata za zunanje zadeve Filip Babić.

Razgovori so potekali v prijateljskem in prisrčnem vzdušju, v duhu medsebojnega razumevanja in spoštovanja.

Obe delegaciji sta izrazili zadovoljstvo sprico upostavitve diplomatskih stikov med njunima deželama in izmenjavi mnenja o vprašanih nadaljnjega razvoja in krepitve stikov med FLRJ in MLR, pa tudi o vrsti perečih vprašanj iz mednarodnih odnosov.

Obe delegaciji sta z zadovoljstvom ugotovili, da so si njuna gledišča v presoji temeljnih problemov sedanjega mednarodnega položaja zelo podobna.

Obe vladi izražata trdno prepričanje o nujni potrebi in možnosti, da se ohrani mir na vsem svetu in menita, da je za to nujno potrebno usmeriti napore vseh dežel, velikih in malih, ter razvijati njihovo sodelovanje na podlagi spoštovanja načela neodvisnosti, suverenosti, enakopravnosti, nevmesavanja in notranje zadeve in medsebojnega spoštovanja, na podlagi miroljubne in aktivne koeksistence.

Obe vladi menita, da je za prenehanje tekmovanja v orožjevanju, za zmanjšanje napetosti in mednarodnih stikov in upostavitve vzdušja zaupanja v mednarodnem življenju treba doseči vsaj začetne sporazume o razorožitvi, predvsem pa brez odlašanja opustiti poskusne eksplozije atomskega orožja. Uspešen zaključek pogajanj o teh vprašanjih bi bil važen prispevek k stvari krepitve miru in varnosti.

Vlada MLR izraža priznanje Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, ki je z drugimi miroljubnimi deželami podprla MLR v njenem prizadevanju, da postane članica Organizacije združenih

narodov. Vlada FLRJ izjavlja, da bo tudi v prihodnje podpirala to zakonito zahtevo MLR.

Obe strani menita, da je zaželeno razširitev medsebojno koristnega in enakopravnega, gospodarskega in kulturnega sodelovanja raznih dežel (tako v njihovih dvostranskih stikih, kakor tudi v okvirih mednarodnih organizacij).

Obe strani izražata pripravljenost, da sodelujeta na gospodarskem torišču z razvijanjem medsebojne trgovinske menjave, in sta sklenili, da se bodo začela pogajanja med pristojnimi ustanovami obeh dežel o oblikah in obsegu tega sodelovanja.

Obe strani sta se v želji, da bi se razvilo med obema deželama

kulturno ter znanstveno in tehnično sodelovanje, dogovorili, da bosta v ta namen sklenili pogodbo o kulturnem sodelovanju.

Ker se je pokazalo, da je medsebojna izmenjava mnenj koristna za spoznavanje specifičnih posebnosti v izgradnji socializma v obeh deželah, je bilo sklenjeno, da se bo nadaljevala neposredna izmenjava mnenj in da se bodo razvijali neposredni stiki.

Predsednik ministrskega sveta MLR Jumžagin Cedenbal je v imenu Prezidijskega Velikega narodnega Hurala in vlade MLR povabil predsednika FLRJ Josipa Broza Tita na uradni obisk v MLR v času ki mu ustreza. Predsednik Tito je to vabilo z zadovoljstvom sprejel.

Včeraj v Beogradu

Mongolski gostje so si ogledali velesejem

Beograd, 30. avg. (Tanjug). — Delegacija vlade Mongolske ljudske republike se je davi po dvodnevem bivanju v ljudski republiki Sloveniji in Hrvaški vrnila v Beograd.

Danes dopoldne so se začeli v Beogradu uradni jugoslovansko-mongolski razgovori, ki so potekali v prijateljskem in prisrčnem vzdušju. Obravnavali so razvoj in politiko obeh dežel ter izmenjali mnenja o medsebojnih stikih in perečih mednarodnih vprašanjih.

Plačilni sporazum s Švico

Bern, 30. avg. (Tanjug). Tu so danes podpisali protokol k sporazumu o blagovnem in plačilnem prometu med Jugoslavijo in Švico z dne 27. septembra 1948, na podlagi katerega lahko jugoslovanska Narodna banka uporabi 10 % sredstev, ustvarjenih iz medsebojnega prometa, za transfer v ostale dežele OEEC. S to delno multilateralizacijo plačilnega prometa s Švico je uveljavljeno priporočilo sveta OEEC z dne 1. avgusta 1956, ki so ga poslali članicam te organizacije.

Veleposlanik Mates pri predsedniku Titu

Beograd, 30. avg. (Tanjug). — Predsednik republike Josip Broz Tito je danes dopoldne sprejel jugoslovanskega veleposlanika v ZDA Lea Matesa.

Malaja neodvisna

Kuala Lumpur, 30. avg. (Reuters) Nocoj opolnoči je dobila Malaja neodvisnost in postala deseta članica Britanske skupnosti narodov. Malajski premier Rahman je ob manifestacijah prebivalstva izjavil: »Pojavila se je nova zvezda na vzhodnem nebu, zvezda svobode še enega azijskega naroda.«

Sestanek mednarodnih strokovnjakov za vino

Od 1. do 6. septembra bo v Ljubljani plenarno zasedanje Mednarodnega urada za vino, ki se ga bodo udeležili strokovnjaki z vsega sveta

Ljubljana, 30. avg. — Od 1. do 6. septembra, to je v času III. mednarodnega vinskega sejma, bo v Ljubljani 37. plenarno zasedanje mednarodnega urada za vino, ki ima svoj sedež v Parizu. Tega posvetovanja, za katerega je dal pobudo Zvezni izvršni svet, se bodo udeležili vinogradniki in vinski strokovnjaki 22 držav, članice te organizacije. Razen le-teh bodo temu posvetovanju prisostvovali tudi predstavniki držav nečlanice, ki pa so zainteresirane na razvoju vinogradništva.

Za to posvetovanje vlada v tujni veliko zanimanje in se ga bodo udeležili tudi predstavniki mednarodne komisije za poljedelstvo, mednarodnega inštituta za hladilno tehniko, predstavniki evropske in sredozemske organizacije za zaščito rastlin, FAO, mednarodna federacija industrije in groistične trgovine vin in alkoholnih pijač, mednarodna federacija poljedelskih proizvajalcev, mednarodna trgovinska zbornica ter evropska kmetijska konfederacija pa bodo poslale na posvetovanje svoje opazovalce. Tako bodo zbrani v Ljubljani vsi predstavniki držav, ki v vinograd-

ništvu karkoli pomenijo in lahko rečejo, da bo redkokdaj v Ljubljani zbranih toliko strokovnjakov različnih narodnosti kot ob tej priložnosti.

Plenarno zasedanje bo otvoril član Zveznega izvršnega sveta Slavko Komar, nakar bodo imeli več referatov o številnih problemih vinogradništva in vinarstva. Pripravljalni odbor je doslej prejel že blizu 50 referatov, ki bodo prebrani na zasedanju.

Udeleženci zasedanja bodo seve prisostvovali svečani otvoritvi vinskega sejma, obiskali pa bodo tudi nekatere naše znamenitosti, vinogradniška posestva itd.

NA NOVOSADSKEM SEJMU so razdelili nagrade najboljšim živinorejcem

Minulo sredo popoldne je predsednik Tito s svojo soprogo Jovanko obiskal mednarodni novosadski sejem in se zlasti zanimal za razstavljene poljedelske kulture, katerih proizvajalci so bili nagrajeni

Na Mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu so včeraj razdelili nagrade najboljšim živinorejcem. Svečani razdelitvi nagrad, medalj in pokalov je prisostvovalo več tisoč obiskovalcev sejma. Skupno so razdelili nad 30 milijonov dinarjev predstavnikom tistih kmetijskih organizacij, ki so razstavile na sejmu najkvalitetnejšo živino. Največ sredstev za nagrade je prispevala Zveza kmetijsko-gospodarskih zbornic. Razdelili so 81 zlatih, 114 srebrnih in 65 bronastih medalj. Pokala sta dobili žrebčarni v Djakovu in »Fruška gora« iz Gladišja za najboljšo pasmo konj. Nadalje so dobili pokale kmetijsko posestvo »Bratstvo i jedinstvo« iz Bečeja ter kmetovalec Aleksander Bugarčić iz Lapova za najboljšo govedo, srednja kmetijska šola iz Svilajнца in Dimitrije Čošić iz Ravnega sela za najboljšo pasmo prašičev, živinorejsko gospodarstvo »Crveni bregovi« iz Negotina na Vardaru in kmetijsko-živinorejska postaja v Pirotu za najboljšo kvaliteto razstavljenih ovac.

IZJAVA PREDSEDNIKA CEDENBALA ZA JUGOSLOVANSKI TISK

Dosegli smo soglasje

o nadaljnjem razvoju prijateljstva in sodelovanja med obema deželama

Beograd, 30. avg. (Tanjug). — Predsednik ministrskega sveta Mongolske ljudske republike Jumžagin Cedenbal je dal nocoj ob podpisu skupne izjave o sadoh razgovorov predstavnikov obeh vlad za jugoslovanski tisk naslednjo izjavo:

»Predvsem,« je rekel predsednik Cedenbal, »bi se rad od srca zahvalil vladi FLRJ in jugoslovanskim narodom za prisrčno in toplo gostoljubnost, izkazano delegaciji vlade Mongolske ljudske republike.«

V zelo kratkem času bivanja v naši deželi smo prepoznali osemle tih republik in ene avtonomne pokrajine, kjer smo razen Beograda obiskali industrijski mesti Ljubljano in Zagreb ter središče Vojvodine Novi Sad, letovišče Opatijo in druge kraje.

Ogledali smo si več naprednih industrijskih podjetij v naši deželi in se seznanili s pridobitvami delovnega ljudstva Jugoslavije v izgradnji socializma.

Včeraj smo v enem izmed velikih industrijskih in kulturnih središč naše dežele, v mestu Zagrebu, z velikim zanimanjem gledali nastop ansambla »Kolo«, v katerem je posebejna umetnost narodov naše več narodov obsegaajoče države.

V toplem bratskem srečanju, ki smo ga bili mi, predstavniki mongolskega naroda, povsod deležni, vidimo dokaz čustev pri srčnega prijateljstva, ki ga goji delovno ljudstvo Jugoslavije do mongolskega naroda.

Med bivanjem v naši deželi smo imeli srečanja z jugoslovanskimi voditelji. Ta srečanja so

potekla v prijateljskem in prisrčnem vzdušju, v duhu medsebojnega razumevanja in spoštovanja. Ti razgovori so izpricali veliko podobnost gledišč v presoji mednarodnega položaja in skupno težnjo v razvoju prijateljstva naših dežel. Dosegli smo soglasje o nadaljnjem razvoju prijateljstva in sodelovanja med obema deželama.

Izrazili smo pripravljenost, da sodelujemo na gospodarskem in

Macmillan je odgovoril Bulganiu

London, 30. avg. (Reuters). — Britanski ministrijski predsednik Harold Macmillan je poslal predsedniku sovjetske vlade Bulganinu pismo, ki pomeni odgovor na Bulganinovo pismo z dne 20. julija. Besedilo pisma, ki so ga izročili zunanjemu ministru Andreju Gromniku, pa ne bo objavljeno pred ponedeljkom.

Sovjetski ministrijski predsednik Bulganin se je v omenjenem svojem pismu zavzel za boljše odnose med Veliko Britanijo in SZ. Kakor poročajo, je pustil Macmillan odprta vrata za nadaljnje diplomatske stike.

Začetek balkanskih iger

Atene, 30. avgusta (Od našega posebnega dopisa). — Ob 21.30 je prosvetni minister grške vlade Cerokostopulos odprl letošnje balkanske igre, ki so šestnajste vrste. Pred tem je bil na stadiumu svečan defile vseh reprezentanc, na čelu kolone pa je šla skupina grških veteranov — atletov, ki sodelovali na prejšnjih petnajstih balkanskih igrah. Svečano zaključitev je v imenu tekmovalcev položil grški atlet Macanakis.

Danes dopoldne so že startali najboljši atleti Grčije, Jugoslavije, Bolgarije in Romunije v dveh disciplinah deseterboja, in sicer na 100 m ter v skoku v daljino. Reprezentanca Jugoslavije v deseterboju zastopata Brodnik in Sabati. To sta mlada tekmovalca brez izkušenj in zato njuna upa nista velika. Po današnjih dveh disciplinah sta na predzadnjem oziroma zadnjem mestu.

Rezultati deseterboja: 100 m: Marcelos (G) 11,3, Slavkov (B) 11,4, Tristic (C) 11,5, Glenov (B) 11,5, Cimbresteanu (R) 11,6, Dinka (R) 11,7, Brodnik 12,0 in Sabati 12,1.

Skok v daljino: Slavkov 7,19, Marcelos 6,93, Glenov 6,93, Brodnik 6,27, Tristic 6,19, Dinka 6,17, Cimbresteanu 6,16 in Sabati 6,15.

V izločilnem teku na 400 m z ovirami je zmagal Romun Savel s časom 54,4. Naš Vučelić je bil tretji s časom 55,3 in se je plasiral v finale. V drugem teku je zmagal Grk Kambadelis (54,6), naš tekmovalac Cajhen pa je izpadel. V polfinalu na 100 m je bil prvi Bolgar Bačvarov pred Grkom Jorgopulosom in Romunom Priscianom. Dragašević je izpadel. V drugem teku na 100 m je bil prvi Lorger pred Bolgarom Kolveom. Naša tekmovalka Rajkova je zmagala v teku na 800 m

Britanske ladje v Splitu

Izmenjava obiskov britanskih in naših oficirjev

Split, 30. avg. (Tanjug). Komandant britanskega sredozemskega ladjstva admiral Ralph Edwards, ki je včeraj prispel na uradni obisk Jugoslovanske vojne mornarice, je danes na križarici »Birmingham« priredil komandantu JYM admiralu Matu Jerkoviću svečano kosilo.

Načelnik štaba glavnega komandanta britanskih pomorskih

sil v Sredozemlju viceadmiral Bonham Carter je danes dopoldne z oficirji štaba obiskal Hidrogrfski inštitut JYM, Inštitut za oceanografijo in ribištvo ter galerijo Ivana Meštrovića. Druga skupina britanskih pomorskih oficirjev si je ogledala kulturno-zgodovinske znamenitosti Splita, Trojira in stare Salone, medtem ko si je skupina oficirjev Jugoslovanske vojne mornarice dopoldne ogledala vojni ladij »Birmingham« in »Solebay«.

Člana vodstva KPI Pajetta in Alicata pri Edvardu Kardelju

Ljubljana, 30. avgusta (Tanjug). Član Izvršnega komiteja CK ZKJ tovariš Edvard Kardelj je sprejel danes v Ljubljani člana Direkcije CK KPI Giancarla Pajetta in Marija Alicata, ki sta že nekaj časa v Jugoslaviji na odmoru kot gosti CK ZKJ. Tovariš Kardelj se je z njima zadržal v daljšem tovariškem razgovoru.

Sestanka se je udeležil tudi član Izvršnega komiteja CK ZKJ tov. Miha Marinko.

Potem je tovariš Kardelj s soprogo priredil italijanskima gostoma kosilo, na katerem so bili poleg tovariša Mihe Marinka še tov. Vida Tomšič, Viktor Abvelj, Anton Vratuša in drugi.

Vjačeslav Molotov veleposlanik v Monoliji

Moskva, 30. avg. (TASS). — Prezidiij Vrhovnega sovjeta ZSSR je imenoval Vjačeslava Molotova za izrednega in polnomočnega veleposlanika Sovjetske zveze v Mongolski ljudski republiki.

VREMENSKA NAPOVED

za soboto, 31. avgusta

Zjutraj delno oblačno in po kotlinah zamegljeno. V opoldanskih urah se bo oblačnost še nekoliko povečala. Temperaturna povišanost med 5 in 11 v Primorju 14, najvišje dnevne temperature od 19 do 25 stopinj C.

ODBORNIK ljudskega odbora

Na tehničarji družbenega življenja in razvoja je lik odbornika. Na eni strani so naloge in dolžnosti, ki mu jih nalaga mandat, na drugi pa njegove politične in družbene kvalitete, njegove sposobnosti ter delavnost.

Odbornikom sedanjih ljudskih odborov bo v oktobru potekla mandatna doba. Ali je osak izmed njih izpolnil svoje naloge in prispeval k razvoju politične in družbene kvalitete, njegove sposobnosti ter delavnosti, na katero mora vsakdo po svoji moralni dolžnosti odgovoriti samemu sebi in svojim volivcem. SZDL, ki mora organizirati in premisliti pripravi svoje kandidate za jesenske volitve, tehta delo dosedanjih odborov in ocenjuje delo državljanov o proizvodnji in na drugih področjih našega ljudskega življenja, da bi našla najboljše kandidate za nove ljudske odbore.

Naš odbornik ne sme biti izoliran in odtrgan od političnih dogajanj doma in po svetu. Nagla preobrazba naše države v gospodarskem, kulturnem in socialnem pogledu ter v splošnem razvoju socialističnih odnosov med ljudmi, v družini, soseski, komunalni skupnosti, podjetju, ustanovah ali društvi, zahteva od slehernega državljanja osebo večjo zrelost in usposobljenost. Odbornik, ki ne razume silnic in tokov družbenega razvoja, ne more v ljudskem odboru aktivno in uspešno sodelovati pri reševanju širših problemov, prav tako pa ne more svojim volivcem tolažiti sklepov in odločitev ljudskega odbora. Njegovo delo se ne sme končati le pri majhnih odločitvah. Biti mora nosilec napredne misli in stvarnosti. Njegov pogled mora iti od lastne voljne enote in terena v širino, v svet, kjer gre razvoj rušenja starega in ustvarjanje novega družbenega reda ob znatni podpori naprednih sil in ob večjih ali manjših težavah in nihanjih svojo smagljivo pot.

Odbornik ne more prihajati pred svoje volivce v volilnih obljubami. Demagoški lokalizem, ki zagovarja gradnje

šole, ceste, kulturnega doma ali kaj podobnega prav na svojem terenu, je za skupnost škodljivo. Ob strani pušča koristi skupnosti in jih odreja lokalističnim. Z neupoštevanjem materialnih sil in možnosti zagovarja čisto stvari, ki so gospodarsko nesprejemljive. Tak odbornik v ljudskem odboru le malo koristi. Njegova trenutna popularnost pokaže kaj kmalu hrbet tudi lastnim volivcem. Njegove besede prihajajo v nasprotje z realnostjo in sleherni ekonomski utemeljitvi.

Vsebinski zbor volivcev v dveh letih novega komunalnega sistema nam dokazuje, da državljan razume potrebe skupnosti in zna svoje predloge in želje uskladiti z materialnimi možnostmi. Njihovi predlogi so le redko neutemeljeni, pa še taki so po navadi le nepremišljen izpad socializmu tujeja posameznika, ne pa sklep kolektivnega zbora. Osebo pošten, skromen in razgledan odbornik zna s svojim nastopom nakazovati pravilne sklepe. Pobudo volivcev razume in jo koristno posreduje ljudskemu odboru ter njegovim organom. V razgovorih in posvetih v volivci je vsebinsko bogat in prodoren. Često je po takih razgovorih moč s skromnimi sredstvi zadovoljiti pereče lokalne potrebe.

Delavnost in prizadevanost državljan na svojem mestu, pa naj bo to pri stroju, v šoli, ustanovi ali drugod, bo volivcem prvi kazipod, ko se bodo odločali, koga bi postavili na kandidatno listo za novega odborika.

Ko bomo prihodnje dni razpravljali o kandidatih za odbornike, ne smemo pozabiti na bodoče naloge ljudskih odborov. Občinski zbori in zbori proizvajalcev bodo imeli večje pristojnosti, zato pa tudi večje naloge. Ljudskim odborom so potrebni dobri odborniki.

Prav je, da ob razpravljanju o kandidatih razmislimo o pravem liku odbornika.

Dr. Stefan Soba

PRED OTVORITVIJO ZAGREBSKEGA VELESEJMA

Pet tisoč proizvodov jugoslovanskega gospodarstva

Sodelovalo bo več kot 1500 domačih in tujih razstavljalcev

Zagreb, 30. avg. (Tanjug). Na Zagrebškem velesejmu, ki bo od 7. do 22. septembra, bo razstavljenih nad 5000 proizvodov našega gospodarstva. Najmočnejše bodo zastopane strojna, predelovalna, kemijska, elektro- in radioindustrija. Sedemindvajset tujih dežel bo razstavilo mnogo svojih izdelkov. Na velesejmu bo sodelovalo nad 1500 domačih in tujih razstavljalcev.

Na sejmišču so že uredili prostore, v katerih bodo pisarne odbora za zunanjo trgovino in zunanjetrgovinsko zbornico, komisije državnega sekretariata za blagovni promet, uprave carin, Narodne banke in drugih zainteresiranih organov. Vse kaže, da bo letošnji Zagrebški velesejem sprico velikega odziva domačih in tujih razstavljalcev ugodno vplival na gibanje našega izvoza in uvoza, zlasti zato, ker bo razstavila domača industrija samo tiste izdelke, ki jih izdeluje zdaj s polno zmogljivostjo in ki s svojo kakovostjo zadovoljujejo svetovni trg.

Strojna industrija bo razstavila več sto izdelkov, od diesel-

motorjev, železniških kretnic, lokomotiv in ladijskih turbin do naprav za umetni dež in agregatov za umetno namakanje. Industrija za predelovanje kovin bo razstavila cevi za kanalizacijo, dele lokomotiv in vagonov, elek-

trične kaloriferime in več drugih zanimivih izdelkov. Tudi kemijska, živilska, lesna, usnjarska, obutvena in druge industrije bodo razstavile mnogo svojih izdelkov.

Med velesejmom bo v Zagrebu tudi več drugih prireditvev. Približno na 10.000 m² prostora prireditelj razstavo »Družina in gospodinjstvo 1957« z otroškimi sejmom, dalje sejmo usnja, gume in obutve, modno revijo tekstilne in usnjarske konfekcije, razstavo strokovne in znanstvene knjige itd.

SEJA OK ZKS V NOVI GORICI

Vsebinsko političnim pripravam

Člani ZK naj s svojo aktivnostjo zagotovijo dober sestav novih ljudskih odborov

Nova Gorica, 30. avgusta. — Komunisti naj dajejo vsebinsko političnim pripravam na jesen-

ske volitve ljudskih odborov ter s svojim vplivom in aktivnostjo omogočijo kandidiranje in izvolitev najboljših ljudi v nove predstavniške organe. O tem so mimo raznih vprašanj notranjega partijskega življenja razpravljali na današnji seji OK ZKS v Novi Gorici.

Sekretar komiteja Tine Remškar je uvodoma dejal, naj bo težišče predvolilnih priprav v organizaciji SZDL, na zborih volivcev in v drugih političnih in množičnih organizacijah. Člani ZKS naj se aktivno vključijo v priprave za volitve in naj pomagajo s svojimi nasveti in mnenji, da bodo v ljudske odbore izvoljeni res najboljši ljudje, ki bodo lahko prevzeli nase vso težo prihodnjega družbenega in političnega razvoja.

Graja je težnja, ko ponekod pri razpravljanju o kandidatih pušajo v nemar ženske, čeprav one marsikje nosijo glavno breme domačih opravil in gospodarstva. V sedanjih ljudskih odborih (okrajnem in občinskih) je vsega 18 žena; ljudski odbori v Novi Gorici, Dobrovi in Brdih in Ajdovščini pa so celo brez ženskih članov. Koliko je odborov, ki so povsem pasivni udeleženci seji in zasedanj in marsikje bi ženske gotovo odigrale bolj pozitivno vlogo.

V nadaljevanju seje so razpravljali o sprejemanju novih članov in pomlajevanju partijskih vrst. Letos do konca julija so v 50 organizacijah od skupaj 234 sprejeli 136 novih članov. Najmanj novih članov so sprejeli v občinah Kobarid in Komen na Krasu. Treba je poudariti, da je v okraju dovolj zlasti mlajših ljudi, ki izpolnjujejo večino pogojev za članstvo v Zvezi komunistov, vendar so nekatere osnovne organizacije in občinski komiteji pri obravnavanju tega vprašanja preveč sektaški in ozki. Slednjič so se pogovorili še o praznovanju 40. obletnice Oktobrske socialistične revolucije ter o nekaterih organizacijskih vprašanjih.

M. D.

Letošnji Zagrebški velesejem, ki bo od 7. do 22. septembra, bosta obiskala tudi ministar za trgovino ZDA Weeks in ministar za zunanjo trgovino Italije Carli. Prav tako pričakujejo, da bo velesejem obiskalo več uglednih gospodarskih funkcionarjev iz evropskih in izvenevropskih dežel.

lovnega ljudstva za mesto in okolico Ljubljane.

Ze nenavadno bistro in pogumno pisani članki so razodevali, da mlinar Jože Slak ni bil v resnici mlinar, ampak da ga je neprijazno življenje po sili potisnilo k parnemu stroju, kateremu je dokaj spretno stregel in obenem zlivl na papir svoj neopisni gnev na nazadnjaške gospodarje beraške družbe.

Jože Slak se je rodil leta 1902 v hiši št. 5 na Gornjem vrhu pri Dobriču. S tremi razredi gimnazije in dvorazredno trgovsko šolo je postal uradnik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Družbena beda v času svetovne gospodarske stiske konec dvajsetih in v začetku tridesetih let, ko so ljudje tudi umirali od glada prav zato, ker se je nakopičilo povsod po skladiščih preveč kruha, je privedlo Jožeta Slaka k misli, da je v družbeni ureditvi, ki jo z bajoneti stražijo žandarji, nekaj nezasišeno norega in hkrati zlobnega. Vpisal se je v Partijo. To se je zgodilo leta 1931.

Prvič so ga zaprli 15. novembra 1934 in je ob izpitu častnih pravic za pet let prešel leto dni v težki ječi v Sremski Mitrovici. Svoje robljivosti je dokaj spretno popisal v še ne objavljenem dnevniku, ki ga hrani njegova sestra Francka Slak v Trebnjem.

Nekaj odlomkov tega Slakovega dnevnika je začel objavljati 27. aprila 1951 Dolenjski list v Novem mestu.

(Se nadaljuje)

DNEVNIK

V Obrtni zbornici LRS so včeraj obravnavali osnutek zakona o gospodarskih obrtnih organizacijah. Osnutek tega zakona je dokaj obsežen in načenja številna pomembna vprašanja obrtništva.

Tovariša Edvard Kardelj in Miha Marinko sta bila v četrtek na razstavi v Celju, kjer sta si najprej ogledala razstavo industrije, obrti in trgovine v novem upravnem poslopu Tovarne emajlirane posode, nato pa še kmetijsko razstavo na Lavi. Razstavo v Celju si je doslej ogledalo 23.000 ljudi.

II. kongres geologov Jugoslavije bo od 8. do 14. septembra v Sarajevu. Na kongresu, ki mu bo prisostvovalo tudi več tujih geologov, bodo obravnavali vrsto vprašanj uporabne geologije.

Za 80 milijard dinarjev pogodb so doslej sklenili na Beograjskem sejmu. Razen tega so sklenili pogodbe o izvozu jugoslovanskih izdelkov v vrednosti nad 10 milijonov dolarjev ter o uvozu iz tujine v vrednosti več kot 4 milijone dolarjev.

Generalni sekretar Generalnega sveta japonskih sindikatov Iwai bo prispel 13. septembra na obisk v Jugoslavijo. Z voditelji jugoslovanskih sindikatov bo imel razgovore o sodelovanju med ZSJ in japonsko organizacijo Shio, ki je največja japonska sindikalna organizacija.

V CSR sta včeraj odpotovala namestnik predsednika odbora za zunanjo trgovino Ivica Gredič in generalni sekretar Zvezne zunanjetrgovinske zbornice Ivo Baralič, ki bosta obiskala sejem strojegradnje v Brnu. S predstavniki zunanjega ministrstva in Zunanjetrgovinske zbornice se bosta tudi razgovarjala o bližnjih pogajanjih o gospodarskem sodelovanju med Jugoslavijo in CSR.

V Jugoslavijo je prispela skupina francoskih filmskih delavcev, ki pripada organizaciji »Connaissance du monde« (»Spoznavanje sveta«), in bo pri nas posnela dokumentarni film v barvah o jugoslovanskih krajih in življenju naših narodov. Skupino vodi član geografskega društva in društva francoskih raziskovalcev M. Berirer, ki je znan po svojih filmih, posnetih v Norveški, Laponski, Siamu in Kambodži.

Na IV. kongresu folkloristov Jugoslavije v Varaždinu so včeraj prebrali 5 referatov o pojmu in definiciji folklor, ki ima v številnih deželah različni pomen. Glavni referat o tem vprašanju je imel dr. Branislav Rušić iz Skoplja. O definiciji folklor se je razpravljalo na kongresu zelo živahna razprava, v katero je poseglo veliko naših in tujih delegatov, vendar niso postavili dokončno stališče, marveč so predlagali, naj bi sklicali širše mednarodno posvetovanje o tem vprašanju.

Posvetovanje o umetnem osemenjenju krav, ki ga je organizirala Zvezna uprava za veterinarstvo, je bilo včeraj v Beogradu in so mu prisostvovali predstavniki združenih zvez, kmetijskih zbornic, veterinarskih fakultet in zavodov ter institutov iz vse države. Za izgradnjo in opremo centrov za umetno osemenjevanje je dala skupnost do 370 milijonov dinarjev. V Jugoslaviji je zdaj 37 centrov in 575 postaj za umetno osemenjevanje. Samo lani so umetno oplemenili nad 140.000 krav. Na posvetovanju so poudarili, da se zmeraj ne izkorišča dovolj umetnega osemenjevanja za zboljšanje plodnosti goveda.

Poglavar srbske pravoslavne cerkve patriarh Vikentije je bil uradno povabljen, naj prisostvovali proslavi 40. obletnice moskovske patriarhije. Povabila na proslavo, ki bo decembra, bodo poslali tudi drugim poglavarjem pravoslavnih cerkev.

Konvencijo o socialnem zavarovanju med Jugoslavijo in Veliko Britanijo so danes podpisali v Beogradu. Konvencija določa izenačenje pravic v izkoriščanju socialnega zavarovanja državljanov ene države za časa bivanja v drugi državi.

V Ljubljano sta prispela predsednik Zveze esperantistov Poljske in njen generalni tajnik Andrej Rajski in Isaj Dratwer. Namen njunega obiska je, izmenjati misli o skupnih problemih esperantistkega gibanja in koordinirati nadaljnje delo organizacij obeh dežel.

Za obisk III. mednarodnega vinskega sejma je na železnični odoben 50 odstotni popust.

Spet huda nesreča v planinah

Na Skuti so se smrtno ponesrečili Domžalčana Franc Kavčič in njegov sin Božidar ter Vinko Podvis iz Zbilj — Po domnevanjih gorskih reševalcev je v ponesrečence brzkone udarila strela

Kamniška Bistrica, 30. avg. (po telefonu). — Skupini izletnikov, ki se je včeraj po nenadnem neurju, ki se je v sredo razbesnelo nad osrednjim delom Kamniških Alp, napotila na Skuto (2532 m), se je na vrhu nudil kaj žalosten pogled. Tik kamenite piramide so ležala trupla treh planincev. Izletniki so takoj obvestili planinsko postojanko na Korškem sedlu, odtod pa je prišlo obvestilo gorske reševalne službe v Ljubljano v četrtek zvečer okrog desete ure. Iz Ljubljane se je takoj napotila skupina gorskih reševalcev, ki so se jim v Stahovici in Kamniški Bistrici pridružili še gorski reševalci iz Kamniške in Stahovice.

Tako je 20 gorskih reševalcev včeraj jutraj ob štirih odšlo izpred doma v Kamniški Bistrici in so prišli na vrh Skute ob 8.35. Po pregledu osebnih dokumentov ponesrečencev so reševalci ugotovili, da so žrtve zadnjega neurja 45-letni Franc Kavčič iz Domžal in njegov 10-letni sin Božidar ter 51-letni Vinko Podvis iz Zbilj.

Nekaj po 18. uri so gorski reševalci v treh skupinah prenesli trupla ponesrečencev do doma v Kamniški Bistrici, odkoder so jih potem s avtofurgonom odpeljali naprej v Ljubljano.

Velik požar pri Ohridu

Ohrid, 30. avg. — V sredo zvečer je v vasi Goduvju, kakih 40 kilometrov daleč od Ohrida, izbruhnil velik požar. Vnela se je nekakšna kopica plov, nakar je ogenj zajel cerkveno lopo in se nato pomolil. Ker je pihal močan veter, se je ogenj naglo širil s poslopja na poslopje. Hise so tu večinoma krite s slamo, tako da je požar v petih dveh urah spremenil v pogorišče 23 hiš in 66 gospodarskih poslopj.

Požar so skrajno pomagali gasiti vsi prebivalci. Ker pa se je tako naglo širil, so ljudje pohiteli domov, da bi rešili, kar se je še dalo rešiti. Gnali so živino iz hlevov in nosili iz hiš pohištvo, s slamen pa odstranjevali slamo. Na pomoč so jim prišli kmetje iz sosednjih vasi. Prispela je tudi prostovoljna gasilska četa iz občinskega aredišča Dečiste, za njo pa sta pritegli tudi gasilski četi iz Ohrida in Kičeva.

M. G.

I VOPIRKOVIČI

Da odpadejo verige

taborišča, v katera je pošiljal režim nevarnejše nasprotnike.

Peti spis je pozival delovno ljudstvo, naj se organizira v Komunistični stranki; šest je zahteval, naj delovno ljudstvo strmoglavl vlogo, ki je vlada goljufov in korupcionistov.

Sedmi zaseženi sestavek je terjal novo ljudsko vladno s kmečkimi in delavskimi zastopniki, staro vladno pa da je treba poslati v koncentracijsko taborišče. Osmi članek pa se je zavzemal za svobodo tiska, združevanja in zborovanja ter za gospodarsko, politično in vojaško naslonitev na Sovjetsko zvezo.

Dalje sta spravila orožnika na dan dva letaka »Ubijanje v koncentracijskem taborišču se je začelo — branite internirane ljudske boje v koncentracijskem taborišču«, naslovljena »vsej poštteni javnosti Slovenije« in s podpisom »za pomoč interniranim«.

dva letaka »Naj živi zmagovita delavsko-kmečka Rdeča armada ZSSR, zaščitnik in osvoboditelj delovnega ljudstva«, naslovljena »Delavci! Kmetje! Delovno ljudstvo!« in s podpisom »Osvobodilni odbor Komunistične stranke Jugoslavije«; zvezek »Delo, organ Centralnega odbora

Komunistične stranke Slovenije« za maj 1940, št. 1;

zvezek istega »Dela« za julij 1940, št. 2; dva letaka »Delavci, delavke in vse delovno ljudstvo Jugoslavije« s podpisom »Centralni komite Komunistične stranke Jugoslavije«;

Komunistične stranke Jugoslavije o razširjenju vojne in skandinavske države; brošuro »Rezervisti, vojaki, podoficirji, oficirji«, z datumom junij 1940 in s podpisom »Centralni odbor Komunistične stranke Slovenije«;

brošuro »Spomenika rudarjev trboveljskih revirjev«, Trbovlje 1939, in 32 strani obsegačo brošuro »Kratka zgodovina Vsevezne komunistične stranke (boljševikov)«, uredila komisija CO VKS(b), potrdil CO VKS(b) 1938.

Med orodjem v delavnici in v prostorih parnega stroja sta žandarja našla 72 letaka, naslovljenih »Jugoslaviji grozi nevarnost, da bo pritegnjena v vojno« in s podpisom »Centralni odbor Komunistične stranke Jugoslavije«, ter 125 letakov »Odnika s razodevanji in somišljenikom prto pismo volivcem in somišljenikom Zveze delovnega ljudstva« s podpisom »Franc Leskošek, bivši kandidat Zveze de-

IZ LJUBLJANSKE URBANISTIČNE PROBLEMATIKE

Kako razporediti kulturne ustanove po Ljubljani?

Teritorialno omrežje kulturnoprosvetnih ter znanstvenih ustanov sedaj in v perspektivi — Kakšni naj bi bili Domovi kulture v občinah?

Kulturne ustanove mnogo prispevajo k ugledu in veljavi vsakega mesta; njihov vpliv sega navadno zelo daleč izven mesta, pogosto po vsej državi in celo prek njenih meja. Tudi v oblikovnem in arhitektonskem pogledu dajejo ti objekti na svoj način mestu določen ton in ambient. Prav zato arhitekti pri izdelavi vsakega perspektivnega urbanističnega programa mislijo precej tudi na to, kako čim smotrnejše urediti teritorialno omrežje kulturno prosvetnih in znanstvenih ustanov.

Seveda je tudi ljubljanski urbanistični program izdelan na podlagi teh razmišljanj. Njegovi ustvarjalci so še posebej skrbeli za razporeditev kulturnih domov in dvoran, ki so, ali pa naj bi bile, osnovne celice širokega ljudskega udejstovanja na raznih kulturnih, političnih in prosvetnih področjih.

KLINIKE V MOSTE?

Sedanja razporeditev ustanov po mestu je kar precej pregledna. Pomislimo le na južni del

Litostrojci razstavljajo

Mario L. Vilhar: Litostroj

V vrsti razstav, ki jih bomo videli v Mali galeriji, bo danes ob pol osmih zvečer odprta kot prva v novi sezoni, likovna razstava članov delovnega kolektiva Titovih zavodov »LITOSTROJ«.

Na tej razstavi se bodo predstavili nekateri člani tega kolektiva, ki po delu v tovarni aktivno delujejo tudi na likovnem področju.

Razstava v Mali galeriji, kjer sodelujejo s svojimi slikarskimi in kiparskimi deli Hrovat Ciril, Jordan ing. Vlado, Laloč Dušan, Ropotar Stane, Senk Jože in Vilhar L. Mario je prirejena v okviru proslav 10. obletnice obstoja tega giganta naše industrije. Podobno razstavo so priredili tudi v avli sive livarne v samem podjetju.

ra, Drama, Muzej, Jakopičev paviljon in novejša Moderna galerija. Narodna galerija predstavlja skrajno severno mejo ustanov centralnega značaja.

Pred vojno umirjeni in tihi jugozahodni del Ljubljane se je po osvoboditvi naglo spremenil v sodobno tehniško četrt. Zrasli so inštituti, v njihovih učilnicah in laboratorijih pa se študentje — bodoči znanstveniki — seznanjajo z modernimi dosežki v tehničnih znanostih.

Nasprotno pa je skrajni vzhodni del mesta pod neprijetnim vplivom smrada in dima iz tovarn v Mostah. To ozračje pač ni kdo ve kako primerno za razvoj živahne kulturne dejavnosti. Po napovedi urbanistov se bo v tej smeri, toda mnogo bliže mestu razvilo v okviru Medicinske fakultete najmodernejše klinično središče, ki bo namenjeno temeljiti izobrazbi višjega zdravniškega kadra, hkrati pa bo tamkaj baje mogoče kar najbolje poskrbeti za bolnike. Kaj bi moralo ne kazalo za tako ogromno zdravstveno ustanovo, ki potre-

buje okoli sebe najčistejše ozračje, poiskati drugo mesto?

PREGLEDNO ALI ENAKOMERNO?

Kulturne in znanstvene ustanove v Ljubljani zavzemajo danes skupno 26 ha zemljišč. Glede na predvideno razširitev objektov, ki že stoje in na že določene lokacije za izgradnjo novih, pa kaže, da bo potrebno v ta namen nadaljnjih 29 ha, tako da bo skupna površina tedaj znašala 55 ha. Na videz je to mnogo: če pa upoštevamo, da zahtevajo samo Univerza, Slovenska akademija znanosti in umetnosti ter Akademije 42 ha, ali tri četrtine vseh zemljišč, lahko ugotovimo, da zgoraj omenjena površina pravzaprav ni velika. Saj terja samo Medicinska fakulteta kar 33 ha ali 62% celotne površine, namenjene kulturnim in znanstvenim ustanovam.

Res je ugodno, da so kulturne ustanove v mestu tako pregledno razporejene, po drugi strani pa spet ni prav, da ostaja večina mestnih okolišev popolnoma brez njih. Zlasti neugodno je za Trnovo, za predele ob Dolenjski cesti in v Mostah. Pravilna razporeditev prosvetnih in kulturnih ustanov pa je seveda v tesni zvezi z oblikovanjem občinskih središč, ki deloma že obstajajo, vendar ponekod še nimajo pravega urbanističnega izraza.

KULTURNI DOMOVI IN DVORANE

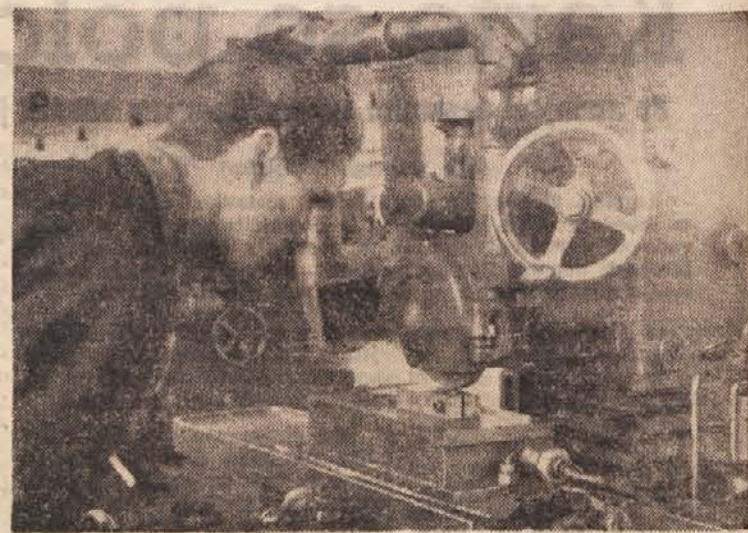
dobivajo spričo naraščajočega javnega življenja v okviru komunne čedalje večjo pomembnost. Zato pa je pomanjkanje primer- nih dvoran za zbor volivcev, razna množična posvetovanja in druge prireditve čedalje očitnejše. Zlasti v obrobni predelih mesta.

Po podatkih iz leta 1956 je v območju ljubljanskih mestnih občin 23 manjših dvoran s 6350 sedeži. V njih so redno razne kulturnoprosvetne in politične prireditve. Večina teh dvoran pa je majhna in ni primerno opremljena.

Kako pa naj bi sploh bila opremljena dvorana, v kateri bi lahko delovale vse terenske, kulturne, politične in druge družbene organizacije?

Najpopolnejša oblika bi bil brez dvoma Dom kulture, ki bi stal v središču občine in v katerem bi bila tudi javna knjižnica s čitalnico. Tako urejenih domov, v katerih bi se ljudje izobraževali, pa je na področju ljubljanske občine mnogo premalo.

V perspektivi urbanističnega razvoja Ljubljane v 30 letih naj bi se občine kot organske celote, sestavljene iz stanovanjskih sosesk in industrijsko-obrtnih kompleksov razvile v čim samostojnejše enote. Urbanistični program to upošteva, hkrati pa določa tudi smernice bodočega razvoja kulturnoprosvetnih in znanstvenih ustanov.

Vajenec pri stroju

Novice

ŠISKA

DVAJSET ODBORNIKOV VEČ KAKOR DOSLEJ. Po novem statutu občine Ljubljana-Siška, o katerem je občinski ljudski odbor razpravljala in sklepala 30. avgusta, bo imel občinski ljudski odbor Ljubljana-Siška v prihodnje 34 odbornikov, članov občinskega zbora in 27 odbornikov, članov zbora proizvajalcev. Približno prav toliko bo imel tudi volilnih enot na terenu in v podjetjih, medtem ko je imel do sedaj le 41 odbornikov in prav toliko volilnih enot. V zvezi s pripravo na volitve novih občinskih ljudskih odborov pa bodo zbori volivcev v tej občini v času od 14. do 25. septembra.

IVANČNA GORICA

O VOLITVAH SO RAZPRAVLJALI. Na zadnji seji OBLO v Ivančni gorici so zbrani odborniki najdlje odločili o številu odbornikov, ki jih bodo volili v

oba zbora. Po daljši in živahni razpravi so se sporazumeli za 25 odbornikov občinskega zbora in 19 za zbor proizvajalcev. Razgovorjali so tudi o letošnjih volilnih enotah.

IZLET V KOČEVSKI ROG. Društvo RK v Ivančni gorici je v nedeljo organiziralo izlet z avtobusom v Kočevski Rog. Tam so si ogledali različne zgodovinske spomenike iz NOB. Ob povratku so se ogledali še v Dolenjskih Toplicah. Tudi na drugih področjih je društvo zelo aktivno in je izvedlo v letošnjem letu še več uspešnih akcij.

UČITELJI NE GREDO RADI NA PO-

DEZELJE. V občini Ivančna gora se ob začetku vsakega šolskega leta sprajujejo: kdo bo letos učil na gimnaziji in v osnovni šoli? Za premestitev iz občine je prosil nad 10 učiteljev, prišla pa sta le dva nova, zato teh prostov niso mogli ugodno rešiti. Občina si pomaga s štipendiranjem abiturientov stiske gimnazije. Letos so že pridobili enega učitelja, trije pa bi radi posekali abiturientski tečaj. O tem problemu so razpravljali na seji Sveta za prosveto in kulturo. Pogovorili so se tudi o učenem uspehu in obiskovanju šole. Učni uspeh je bil nekoliko slabši (65%), ker so pradedavali stroške ocenjevali, obisk osnovne šole je bil boljši (93%).

V NEDELJO AVTO-MOTO DIRKE V SENTVIDU. Najdelavnejše društvo v občini Ivančna gora, »Avtomoto«, ki vključuje 273 članov, priredi v nedeljo 1. septembra avtomoto dirke v Sentvidu pri Stični. Dirke se bodo pričele ob dveh popoldnih. Po dirkah bo na cilju — na postaji — veselica z bogatimi srečevalom. Vse delo v tem društvu je amatersko in deluje že od leta 1955, plačan je le instruktor. »Avtomoto« Sentvid ima dva osebnostna avtomobila, dva motorja in kamion. Letos je v tečajih opravilo izpit že okrog 70 članov.

Zabeleženo

Zvestoba podjetju - porok za njegov napredek

V Ljubljani imamo gostinska podjetja, ki nenehno skrbijo za natakarski naraščaj. Zato tudi niso v skrbih in zadregi, če jim kdo od gostinskih uslužbencev odide v pokoj ali pa iz kakršnih koli drugih vzrokov iz podjetja. Taki mladi ljudje sicer dobivajo teoretično izobrazbo v Gostinski šoli, praktično izobrazbo pa jim daje »matično« podjetje, v katerem se že za časa vajenstva vzve v njegovo »ozračje« in se kasneje, ko nastopijo svoj natakarski poklic, počutijo kot doma: poznajo red podjetja, njegovo gospodarstvo in ne nazadnje tudi goste.

Eno izmed takih podjetij je v Ljubljani tudi restavracija »Slavija«, bivši »Slamič«. Ta restavracija je od ustanovitve do danes dala že trideset kvalificiranih gostinskih uslužbencev. Ne bo preveč, če rečemo, da sloni del slovesa tega lokala tudi na zvestobi, ki so jo tamkaj vzgojeni gostinski uslužbenec ohranili svojemu podjetju. Malo je tistih, ki so zapustili »Slavijo«; to daje lepo spričevalo podjetju, odnosno tamkajšnjemu delovnemu kolektivu.

O tem pove kaj več proslava, s katero so uslužbenci »Slavije« počastili petindvajsetletnico zvestobe kletarja Ivana Petarusa. Skromna proslava, ki je pristrano izvenela, je bila slavljencu največje priznanje in zadovoljenje, čeprav je razen tega sprejel lepa darila, kupljena z denarjem od najmlajšega pa do najstarejšega uslužbenca podjetja. Istosčasno s proslavitvijo Ivana Petarusa so se začasno poslovlili uslužbenci »Slavije« od priljubljenega člana kolektiva tovarišice Slavke Kunaverjeve. Odhaja v »Hotelsko šolo«, da se v gostinski stroki izpopolni in kot taka tudi vrne nazaj.

Pomembne za podjetje so tudi te ugotovitve: v »Slaviji« je šestindvajset uslužbencev. Dva sta tamkaj že po 25 ali 26 let. Deset jih je po dvajset, deset po osem ali devet, štirje po šest ali sedem let, dvajset pa po tri ali štiri leta.

Besede ravnateljice »Slavije«, s katerimi je pozdravila slavljence, so tudi izvenele v tem smislu: starejšim so pomenile priznanje, mlajšim pa razen tega tudi napotek, da naj slede poti izkušenejših tovarišev. On

Kam neki bo ta ptica poletela in kdo jo bo ujel?

ZBIRKA ŠIBER

V Ornitološkem zavodu se pa ne ukvarjajo samo z obročkanjem in opazovanjem ptic, marveč tudi pripravljajo in šopajo njihove mehove. Kar čedno zbirko ptičjih mehov imajo, kakih 3000 primerkov. Svojevrsen primerke je orel, vendar ne toliko zaradi svojega slavnega imena, kolikor zaradi svoje trdoživosti.

»Ko smo ga ustrelili,« so pripovedovali, »smo našli v njegovem trupu pravcato zbirko šiber. Kdo bi vedel, koliko lovcev je že nanj streljalo. Podlegel je šele kroglji, ki ga je zadela v glavo.« Zdaž nameravajo zgraditi v Stožicah razstavišni paviljon. Namenjen bo strokovnjakom, pa tudi tistim, ki jih ptice zanimajo in čutijo do njih veselje. Boste vi med obiskovalci? Samo.

aktualnost!

Štirje problemi - štirje sklepi

Ljubljana, 30. avg. Svet za zdravstvo OLO Ljubljana je sprejel na današnji seji več priporočil, po katerih naj bi se ravnala zdravstvena služba po občinah, in nekatere sklepe v zvezi s problematiko okrajnih zdravstvenih ustanov.

● Namesto dosedanjega zelo različnega ocenjevanja — novi kriteriji za delo zobozdravstvenih ustanov. Za okraj Ljubljana je svet za zdravstvo sprejel na osnovi priporočil republiškega sveta nov cenik zobozdravstvenih storitev. Njegov namen je, da bi v bodoče ocenjevali delo zobozdravstvenih delavcev po enotnih merilih, ki bodo tudi omogočila boljše prejemke prizadevnejšim zobozdravnikom. Pri sestavi cenika so sodelovali zobozdravstveni strokovnjaki in Društvo zobozdravstvenih delavcev.

● Najprej red, nato pravilna ocena oskrbnega dne. Mestna porodnišnica v Ljubljani je zaprosila za povišanje oskrbnega dne, ker z odmerjenimi 1644 dinarji ne morejo pokriti stroškov. Komisija, ki je pregledala poslovanje te mlade ustanove, je ugotovila nekatere pomanjkljivosti v poslovanju in nezadostno kontrolo, tako da je svet sklenil poslati v ustanovo še eno komisijo, ki bo podrobno ocenila upravičenost podražitev oskrbnega dne.

● Ni dovolj lepa zunanost, otroško okrevališče mora biti tudi notranje smotno opremljeno. Tej ugotovitvi dr. Kuraltove so pritrili tudi drugi člani sveta, ko so razpravljali o ureditvi dnevnega prostora in dvorišča otroškega okrevališča v Kraljevi. Po tem se bo morala ravnati tudi uprava za investicije, ki je doslej dajala prednost bolj pročelju in zunanemu videzu.

● Računajo, da bo prišlo v ljubljanskem okraju v poštov okrog 43.000 otrok za cepljenje proti otroški parali. Strokovna komisija meni, da bo precej zdravstvenih domov lahko samostojno organiziralo ekipe za cepljenje, tam, kjer pa imajo po občinah premalo zdravnikov, bodo pomagali zdravniki iz Ljubljane.

● Svet je na današnji seji potrdil predlog tajništva za zdravstvo o nujnosti gradnje stanovanj za uslužbence okrajnih zdravstvenih ustanov. Predlog bodo predložili okrajnemu ljudskemu odboru. Sprejeli so tudi okvirni program okrajnega higienskega zavoda Ljubljana in sistematizacijo mest za okrajni sanitarni inšpektorat.

M. N.

OBISK V ORNITOLOŠKEM ZAVODU

OBROČKANI NOMADI

Vsako jesen... Cemu? Kaj sili nekatere ptice, da se selijo? Nagon. Kaj neki je vzrok temu nagonu, kje so korenine? Miskardo si je že belil glavo s to uganko. Odgovori so bili bolj ali manj verjetni, a nikdar tolikanj prepričljivi, da bi mogel eden izmed njih obveljati za vselej. Nekateri menijo — zemeljski magnetizem, drugi — pomikanje večnega ledu proti jugu in severu v zemeljski zgodovini.

Najsi je že tako ali drugače, vsako jesen odplujejo proti jugu prhutajoče in plugom podobne jate ptic...

Ob koncu prejšnjega stoletja je prišel Danec Mortensen na izvirno zamisel. Ujetim pticam je pritril okoli noge aluminijast obroček. Tako je bilo moč ptice selitve opazovati. Šrom po svetu so jeli ustanavljati posebne ustanove — ornitološke zavode. Pri nas imamo dva, v Zagrebu in v Ljubljani.

Marsikoga bi utegnil ornitološki zavod sprva presenetiti. Pričakoval bi, kakor smo pričakovali tudi mi, nekakšno skladišče kletk in kurnikov s pticami. Našemu čudenju so se nasmehnili:

»Obročkanje ptic je veliko bolj preprosto, kakor pa se nemara zdi. Ptice lovimo skozi vse leto, ne samo v času selitve,« so nam pojasnili. »Kakor hitro kakšno ujame, ji na nogo pritrjemo aluminijast obroček. Na njem je vtisnjen kraj — v našem primeru Ljubljana — in zaporedna številka. Vendar bi pa ta stvar ne imela nikakršnega smisla, ko bi pri vsaki ptici ne opisali tudi njenih značilnosti, recimo spol, vrsto, h kateri spada in tudi podvrsto.«

NA LETO 8 TISOČ

»OKOVANIH« PTICEV

Vsako leto uloze in zaznamujejo približno 8 tisoč ptic. Kar precej. Mar ne? Zato je pa število tistih, ki jih spet ujamejo skoraj neznatno. Približno 1 do

2 promili. Odkar je bil pred 31 leti zavod ustanovljen, so ujeli le 300 obročkanih ptic; še ti so imeli tuje oznake. Ena »belih vran« je bil slavec, ki so ga leta 1926 obročkali v Podzemlju v Beli krajini in so ga naslednje leto spet našli v naših krajih.

ŠTIRI PRESIHAJOČE REKE

Znano je, da se ptice selijo po štirih selilnih poteh.

Za rjavega srakoperja so na primer precej časa domnevali, da potuje preko Italije in Sicilije v

Severno Afriko. Sele na podlagi obročkanja so mogli ugotoviti, da v resnici potuje v povsem nasprotno smer. Preko Balkanskega polotoka in Grčije leti na zimovanje v Malo Azijo.

»Ali tam tudi gnezdi?« smo vprašali.

»Ne, tam so le nekakšni sezonski gostje. Doma so v naših, oziroma v severnejših krajih. Samo tu si zvižajo svoja gnezda.«

OBVEŠČANJE

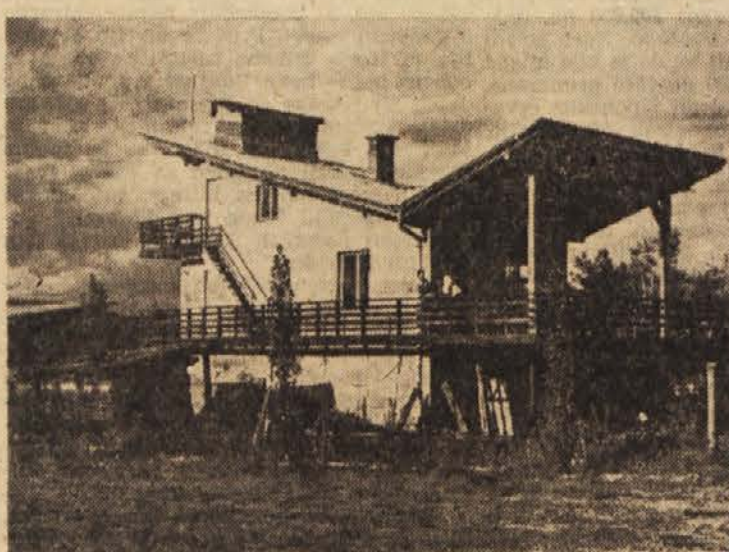
S samim obročkanjem ne bi mogli odkriti kdo ve kaj pomembnega — le to, da se ptice v jeseni selijo in se na pomlad spet vračajo. Kam lete in kje gre njihova pot, bi pa lahko le ugibali. Zaradi tega je potrebno, da se ornitološke postaje in zavodi med seboj obveščajo.

»O vsaki najdbi smo takoj obveščeni ali pa druge obvestimo; če ujamemo ptico, ki ima na obročku vtisnjen ime tujega kraja. Takšni ptici snamemo obroček, ga spravimo in ji natakemo našega, domačega. Potem jo seveda spet spustimo.«

ČUDNO NAKLJUČJE

Eden izmed ptičarjev je pripovedoval:

Zadnjič se mi je primerilo nekaj čudnega. Na letališču sem ujel ptico in mu na nogo pritril obroček. Čez dober teden sem ga spet ujel in mu je hotel pritrčiti aluminijasti prstan, ko opazim, da je bila to prav tista ptica, ki sem jo pred tednom dni sam obročkal. Čudno naključje.«

Kaj ni ta zgradba nekolikanj podobna pticu? Nič čudnega, saj je v njej sedež Ornitološkega zavoda.

Obvestilo

vsem potrošnikom ustrojenih koč (pomaga 125)

Tovarne usnja bodo prodajale svojo proizvodnjo za 1. 1958 na Zagrebškem jesenskem velesejmu.

Pogodbe bodo sklepale 16., 17. in 18. septembra 1957 v zasebnem paviljonu I. »Usnje in obutev«.

ZDRUŽENJE USNJARSKJE PREDELOVALNE
INDUSTRIJE FLRJ

2856

»ROG«

TOVARNA KOLES V LJUBLJANI

TRUBARJEVA 72

takoj zaposli naslednje delovne moči:

šefa galvanike

inženir kemije ali visokokvalificiran galvanizer

tehnologa

strojni inženir ali tehnik z daljšo prakso v kovinski stroki

šefa obračuna proizvodnje

Zaželena je praksa v industriji ter končana srednja strokovna šola

nabavnega referenta

s prakso v kovinski stroki

ličarja

po možnosti z visoko kvalifikacijo in prakso pri lakiranju koles ter pripravi lakov

knjigovodjo za likvidacijo računov

srednje-strokovni uslužbenec

tajnico v tehničnem vodstvu

zaželena je praksa v tehnični administraciji in obvladnje strojepisja

uslužbenko

s nepopolno srednjo šolo za delo v oddelku za obračunavanje zaslužka

varilca

lahko tudi priučen

Interesenti naj se osebno zgledajo v upravi podjetja.

2798

Carinarnica v Beogradu

bo na ustni javni licitaciji dne 4. septembra 1957 ob 8. uri v prostorih XIII. osnovne organizacije SZDL v ulici Nikole Spasića 6 (vogal Cara Lazara in Nikole Spasića) prodala naslednja rabljena motorna vozila po spodaj naštetih cenah, in sicer:

1. rabljen osebni avtomobil »Mercedes-Benz«	1.500.000 din
2. rabljen osebni avtomobil »Volkswagen«	1.500.000 din
3. rabljen osebni avtomobil »Volkswagen«	1.500.000 din
4. rabljen osebni avtomobil »Opel-Kapitan«	2.000.000 din
5. rabljen osebni avtomobil »DKW«	1.500.000 din
6. rabljen osebni avtomobil »Opel-Olympia«	1.300.000 din
7. rabljen osebni avtomobil »Opel-Olympia«	1.400.000 din
8. rabljen osebni avtomobil »Fiat 500/c«	800.000 din
9. rabljen osebni avtomobil »Skoda«	1.200.000 din
10. rabljen osebni avtomobil »Opel-Kapitan«	2.000.000 din
11. rabljen osebni avtomobil »Borgward-Hanza«	1.000.000 din
12. rabljen osebni avtomobil »Hudson«	1.500.000 din
13. rabljen osebni avtomobil »Opel-Olympia«	1.800.000 din
14. rabljen osebni avtomobil »Nach-Ambasador«	1.800.000 din
15. rabljen osebni avtomobil »Mercedes«	1.500.000 din
16. rabljen osebni avtomobil »Opel-Kadet«	1.200.000 din
17. rabljen osebni avtomobil »Ford-Taunus«	1.200.000 din
18. rabljen osebni avtomobil »Ford«	1.200.000 din
19. rabljen osebni avtomobil »Fiat 1500«	300.000 din
20. rabljen osebni avtomobil »Packard«	100.000 din
21. rabljen osebni avtomobil »Dodge«	1.000.000 din
22. rabljeno motorno kolo »Salira«	60.000 din
23. rabljeno motorno kolo »Norton«	550.000 din

Vozila so na ogled 2. in 3. septembra 1957 v garaži Gradskog auto-taksi preduzeća, Beograd, Majke Jevrosime 30 in v garaži Carinarnice na Banjici, ki je pod tribuno.

Pravico do sodelovanja pri licitaciji imajo državne ustanove, gospodarske, zadrugne in družbene organizacije.

Pred začetkom licitacije morajo udeleženci predložiti pismeno pooblastilo in kavcijo 200.000 din v bariranem čeku.

IZ CARINARNICE - BEOGRAD

2648

Komisija za volitve in imenovanja ObLO Vrhnika razpisuje mesto za

ŠEFA ODSEKA ZA GOSPODARSTVO

v upravi občine Vrhnika

Pogoj: Predpisana strokovna izobrazba ali ustrezna praksa. Prošnje pošljite na ObLO Vrhnika v roku petih dni po objavi tega razpisa.

2792

AVTOPROMET KRANJ

otvarja s 1. septembrom letos novo redno avtobusno progo

Jezersko—Kranj—Ljubljana

VOZNI RED

veljaven od 1. septembra 1957

1	2			1	2
6.30	5.30	odhod	Jezersko	prihod	15.25
6.35	5.35	odhod	Kanonir	prihod	15.20
6.38	5.38	odhod	Fuzine	prihod	15.17
6.40	5.40	odhod	Kamnelom	prihod	15.15
6.45	5.45	odhod	Most	prihod	15.10
6.58	5.58	odhod	Kokra	prihod	15.57
7.05	6.05	odhod	Preddvor	prihod	14.50
7.09	6.09	odhod	Tupaliče	prihod	14.46
7.22	6.22	odhod	Britof	prihod	14.33
7.30	6.30	odhod	Kranj	prihod	14.20
7.45	6.45	odhod	Medvode	prihod	14.05
7.50	6.50	odhod	Medno	prihod	14.00
8.10	7.10	prihod	Ljubljana	odhod	13.45

Kranj—Jezersko—Kranj

Samo ob nedeljah in državnih praznikih

6.50	16.00	odhod	Kranj	prihod	10.50
6.58	16.08	odhod	Britof	prihod	10.42
7.11	16.21	odhod	Tupaliče	prihod	10.29
7.15	16.25	odhod	Preddvor	prihod	10.25
7.22	16.31	odhod	Kokra	prihod	10.18
7.35	16.44	odhod	Most	prihod	10.05
7.40	16.49	odhod	Kamnelom	prihod	10.00
7.42	16.51	odhod	Fuzine	prihod	9.58
7.46	16.55	odhod	Kanonir	prihod	9.54
7.50	17.00	prihod	Jezersko	odhod	9.50

Legenda: 1. vozijo redno dnevno — vsak dan razen nedelj in državnih praznikov; 2. Vozijo samo ob nedeljah in državnih praznikih.

Poizniki, poslužujte se nedeljskih povratnih vozovnic!

K-115

TOVARNA VIJAKOV KNIN

obvešča vse potrošnike vijalnega blaga (vijakov), da je

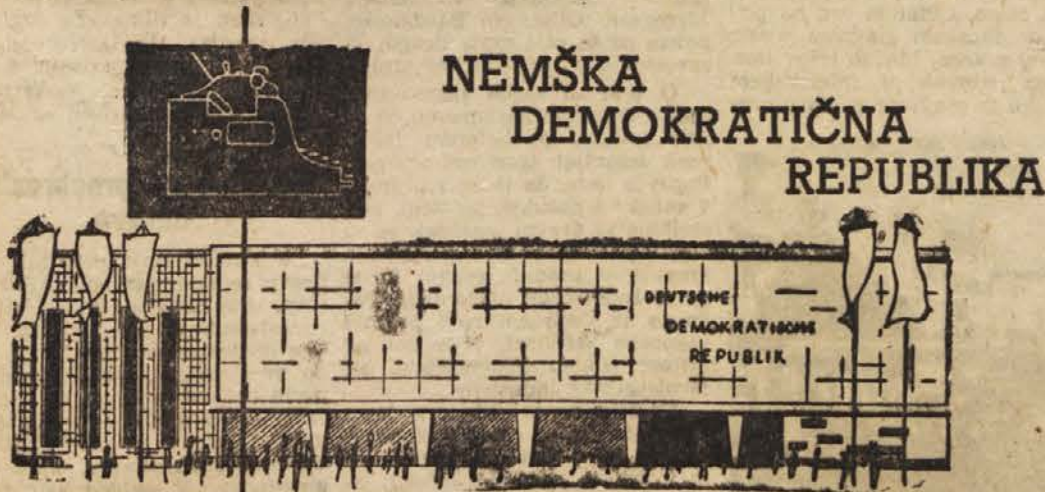
- zagotovila dobro izbiro vijalnega blaga (vijakov) metričnih navojev trgovske kvalitete in kvalitete JUS 50 B in lahko takoj ali v kratkem roku zadovolji zahteve kupcev
- Blago je vzorno po kvaliteti izdelave in trdnosti
- V nekaj dneh bomo začeli proizvajati tudi kvalitetne vijake JUS 80 in 100 (oziroma DIN G 8 in 10 K)
- Tovarna bo začela proizvajati tudi vijake colskega (whithwort) navoja od ¼" do ¾"

Cene proizvodov so zelo ugodne. Novi cenik z znižanimi cenami je v veljavi od 1. maja letos in ga sedaj tiskajo ter ga bodo kupci kmalu dobili

Pozivamo vse potrošnike vijalnega blaga vseh zgoraj navedenih kvalitet in vrst, naj pošljejo tej tovarni specifikacijo svojih potreb za 4. četrtletje tega in 1. četrtletje prihodnjega leta.

Specifikacije lahko izročite tudi na Sejmu v Beogradu, dvorana IV., koja 4141, ali na Velesejmu v Zagrebu, dvorana IV., koja 582.

2791

vam bo pokazala v novem paviljonu

na mednarodnem
zagrebškem velesejmu

OD 7. DO 22. SEPTEMBRA 1957

proizvode visokorazvite kemične
industrije

preizkušene precizne naprave
proizvode strojne industrije in
potrošno blago vseh vrst

NE ZAMUDITE OBISKATI NAŠO RAZSTAVO!

»JUGOVINIL«

tovarna plastičnih mas in kemičnih proizvodov

K A Š T E L S U Č U R A C

obvešča industrijska in predelovalna podjetja, veletrgovine, trgovska podjetja in obrtniške zadrage, da bo na

ZAGREBSKEM VELESEJMU OD 7.—22. SEPTEMBRA 1957

sklepala pogodbe

za vse svoje izdelke za leto 1958

Obiščite nas v našem lastnem paviljonu!

962

Ljubezenski napoj za pol dolarja

Na račun človeške
lahkovernosti
se je razmahnila
posebna industrija

Zadnje čase se v Združenih državah, v nekaterih avstralskih mestih in delno tudi že v Zahodni Nemčiji naglo širi črni obred, imenovan vodizem. To je črna magija, čarovništvo in praznoverje vseh sort in oblik v skupni podobi. New Orleans je ameriško središče čarodejstva, vraževerja in tudi ustrezne industrije.

V skrivnih svetiliščih prižigajo pripadniki tega rituala velike

voščene sveče najrazličnejših barv in v vročici tuljijo raztrgane besede o zaželeni sreči. Kadar si hočejo pridobiti ljubezen, prižigajo rožnate sveče, če si želijo denarja, prinesejo s seboj zelene. Rdeče sveče prinašajo sovražniku nesrečo in poraz, rjave so znamenje zla, črne pa naznanjajo smrt.

Praznovernost mnogih pripadnikov najnovejše bedarije gre celo tako daleč, da množično kupujejo napoje, ki jim dajejo čarobno moč. V moderni vodulistični lekarni se dobi za pol dolarja ljubezenski napoj, za dolar pa kroglice, ki človeka varujejo sovražnikov in drugih hudobnih ljudi. Sleparki si izmišljajo iz dneva v dan nove napoje in čarobne kroglice za to in za ono reč, tako da je kupcev čedalje več.

Angleški strokovnjak za narodopisje Robins je pred kratkim

predložil britanskemu medicinskemu združenju obsežno študijo o nalezljivem širjenju čarodejstva in drugih podobnih reči v devonskih vaseh. Posebne obrede, ki mednje sodijo tudi orgije tako imenovane črne službe, prireajo na skritih krajih, tako da so oblasti še brez moči. Doslej je bilo pri izvrševanju teh obredov že več smrtnih primerov. Robins

Čarodejka je spravila eno izmed pripadnic vodizma v pravcati delirij. Ko se spet zbudi, pravi, da ne čuti več niti telesnih ne duševnih bolečin.

pravi, da se ukvarjajo z modernim čarovništvom mnogi izobraženi ljudje in da so se pri njem zanimali za naslove raznih čarodejev in čarovnic celo že številne vplivne osebnosti.

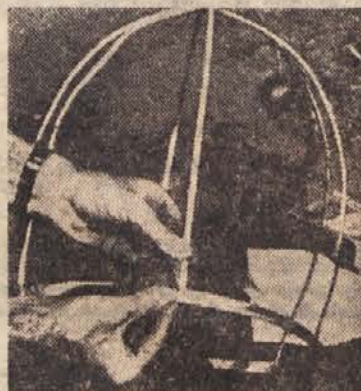
V Sydneyu so pred kratkim aretirali dirigenta iz Cincinnati-

ja Eugena Gosensa, ker je prinesel na glasbeno gostovanje po Avstraliji tudi poln kovček filmov, knjig in posnetkov, ki so vsebovali navodila za vodulistične obrede. Izpustili so ga šele, ko je plačal visoko globo. Nekatere udeležence vodulističnega obreda so aretirali. Na zaslišanju so prišli na dan številni škandali iz krogov tako imenovane boljše družbe.

Avstralko Rosalinde Norton, ki je v svoji deželi znana pod vzdevkom »Zenska piton« in »Čarodejka kraljevega križa«, so zaprl kot »veliko svečeno vodulističnega kulta«. Orgije so opisali že številni udeleženci, ki so navzlic vsemu cirkusu na takem shodu vendarle ostali pametni. Policija je ugotovila, da so te obrede organizirali ugledni sydneyški meščani, med njimi tudi denarni mogotci in ljudje iz vrst umetnikov.

Narkoza za pse

Neki francoski veterinar je izdelal narkotični aparat za pse. Tako zdaj dobivajo štirinožni prijatelji človeka, prav kot ljudje, pred kirurškim posegom narkozo, da ne čutijo bolečin.

Da bo voda čista

Po najnovejših vesteh bodo zdaj tudi potrošniki lahko sterilizirali vodo z ultravioletnimi žarki. Doslej so naprave za steriliziranje vode z ultravioletnimi

žarki lahko uporabljali le tisti, ki so potrebovali velike količine vode, sterilizator pa je čistil le tekočo vodo. Takšen aparat je veljal od 125 do 225 funtov, imel pa je zmogljivost 11.364 litrov vode na uro. Poenostavljeni, vendar prav tako učinkoviti aparat bo stal le 52 funtov ter ga bo mogoče potopiti v vodne rezervoarje ali vodnjake. Njegova dnevna zmogljivost sterilizacije znaša do 1818 litrov.

Napravo je mogoče predelati tudi za čiščenje tekoče vode. Za to je potrebna steklenica s posebnimi vdolbinami, ki razburka vodo, to pa omogoči največji učinek ultravioletnih žarkov. Stroški za takšno čiščenje vode so nizki, po 2500 urah delovanja je treba obnoviti le ultravioletne žarnice. Tako bodo novi aparati zelo pripravljeni za bolnišnice, vaskne vodnjake in oddaljene kmetije, seveda pa tudi za manjše tovarne. Aparat je dolg le 68,5 cm in ga je mogoče priključiti na vsako električno omrežje.

»In vse to samo zaradi sosedov, ki so dobili trojčke!«

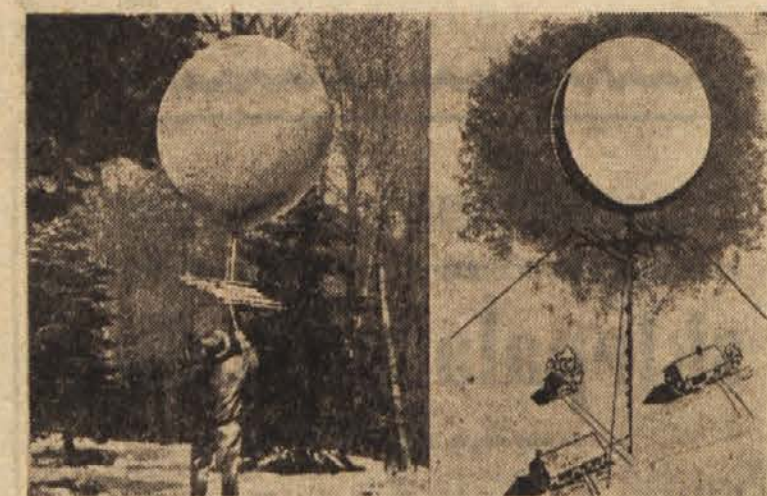
Iznajdljivost

KDO JE KRIV?

Bernard Shaw je bil zelo suh, njegov prijatelj Chesterton, književnik in tudi sicer zelo duhovit človek, pa pravi debeluh. Nekoč je Chesterton dejal Shawu:

»Ce vas človek takole gleda, ima občutek, da je v Angliji huda lakota.«

»Ce pogleda vas, pa pomisli, da ste vi edini krivec tega,« mu je odgovoril Shaw.

Nov način za pritrjevanje televizijskih anten si je izmislil Anglež Paul Smith. Na anteno pritrdi s lahkim plinom napolnjen balon, ki je s štirimi nyonskimi vrvicami pritrjen na zemljo, dvigne pa se 30 m visoko, tako antena prestrže številne valove, ki bi jih televizijski naročnik sicer ne mogel ujeti s svojim aparatom.

Zaščiteni priimki

Danci imajo težave, ker se
mnogo ljudi enako piše

Na Danskem je postalo vprašanje priimkov pravi nacionalni problem, zakaj na stotine ljudi se piše Jansen, Hansen, Nilsen ali Sørensen. Zato ni nič čudnega, če pride včasih v uradnem in tudi privatnem dopisovanju do ne-ljubih zamenjav.

Kako neprijetno je, če se preveč ljudi enako piše, čuti predvsem tujec, kadar bi rad na primer v danskem glavnem mestu poiskal znanca. Mnogo težav ima, preden izbrska v telefonskem imeniku iz pravcate poplave ena-

kih imen pravega Olafa Hansena ali Karen Nilsenovo.

Primer: na Danskem se piše Hansen ali Nilsen na deset tisoče ljudi. Samo v telefonskem imeniku Kjbenhavna je 204 strani naročnikov s priimkom Hansen, 208 pa je Nilsenov. Potem se zvrstijo drugi: Jansenov je 190 strani, Andersenov 120, Petersenov 114, Larsenov 107 itd. Po 50 do 100 strani zavzemajo naročniki s priimki Sørensen, Kristensen, Jørgensen, Ollsen in Rasmussen, potem pa še cela vrsta drugih, ki zavzemajo po deset ali več strani.

O tem so začeli razpravljati tudi v danskem parlamentu, ki je izdal zakon, po katerem lahko vsak državljani spremeni priimek. Pogoj je le to, da je novi priimek v skladu z danskim jezikom, pristojbine za pravni postopek pa so zelo nizke. Novi priimek potem vnesejo v uradni seznam in si ga ne sme izbrati nihče drug. Tako so na Danskem novi priimki zakonsko zaščiteni, prav kot na primer izdelki avtomobilske ali farmacevtske industrije.

Spremembe priimkov na Danskem sicer niso splošno obvezne, vendar so v državnih ustanovah in v velikih podjetjih sprožili široko akcijo zanje. Pred zaključkom minulega šolskega leta je ravnatelj neke kjbenhavenske gimnazije pozval dijakke, naj med počitnicami razmislijo o novih priimkih. Svetoval jim je, naj se

v zadregi obrnejo nanj, češ da je za vsak primer sestavil seznam 10.000 novih priimkov.

Podobne usluge ponujajo tudi že razne ustanove tistim Dancem, ki nimajo sami dovolj domišljije. V knjigarnah se dobijo katalogi, ki vsebujejo na stotine novih, zelo zvočnih priimkov. Po vsem tem bi človek dejal, da so Danci sredi 20. stoletja iznašli novo družabno igro z naslovom »Kako pa se boš ti pisal?«

»Drama v lukla«

Po uspehu, ki ga je dosegla s filmom »Deset ljubezenskih pesmi«, sodeluje Brunella Bovo pri snemanju filma »Drama v lukla«. Njen partner je Vincenzo Muscolino, znan iz filma »Za dva belila upanja«. Ta igralec je nastopil s Silvano Pampanini v filmu »Mi ludožreči«, v katerem igra tudi Folco Luli in Milly Vitale.

Seminar za preobrazbo narave

V Moskvi bodo priredili večdnevni seminar o spreminjanju narave, ki so nanj povabili tudi tuje znanstvenike in strokovnjake. Na tem mednarodnem seminarju bodo med drugim poročali tudi o prvih sovjetskih uspehih na področju spreminjanja narave v skladu s potrebami in zahtevami sodobnega gospodarstva, zlasti se kmetijstva. V okviru seminarja bodo priredili razstavo o raziskovalnih delih in o proučevanju sovjetskih znanstvenikov v zvezi s tako imenovano »skrivnostjo Kaspijskega morja«, kjer nameravajo zgraditi več velikih hidrocentral.

JANOS BARDI

V Genovi si je strokovnjak za športna letala izdelal zračno vozilo, s katerim lahko potuje tudi po širših mestnih cestah, ker se krila dovolj visoko, da nasproti vozeči avtomobili lahko smuknejo pod njimi.

Bilo je v začetku najine ljubezni. Takrat sem jo razvajal, sicer pa, kdo je ne bi? Nikomur ničesar ne očitam, vsega sem sam kriv.

Proti vsem pravilom o zdravlju in higieni mi je nadvse všeč, če je v sobi prava pasja vročina. To je vedela in že prvi dan, ko sem bil pri njej, je šla čez petnajst minut v kuhinjo po novo zalogo premoga. Med potjo sem ji vzel vedro iz rok in vljudno povedal: »Moško delo.«

Moj obisk je trajal precej dolgo, zunaj je bila mrzla zimska noč in tako se je vsa reč nekajkrat ponovila. Kadar je vstala in hotela z vedrom v kuhinjo, sem jo prestregel in rekel: »Moško delo.« S tem sem jo prisilil, da je spet sedla, sam pa sem naložil na ogenj.

Ker je obisk zares trajal zelo dolgo — oprostite, da to kar naprej ponavljam, toda bil je zares prekrasen obisk in tako rad se ga spominjam — je bilo povsem razumljivo, da sem zjutraj smuknil v klet po premog. To je pa zares moško delo, vsaka gospodinja vam to prav rada potrdi.

Skratka, pojem »moško delo« je dobil pri nas domovinsko pravico. Dekliške neznosti je bilo sicer čedalje manj, zato pa je naraščal seznam »moških del«.

Ker je moja žena v službi, kjer presedi vse dneve, je po-

stalo dnevno nakupovanje seveda tudi moško delo, čeprav sva pri tem velikodušno prezrla dejstvo, da sem zaposlen tudi jaz, ki sedim v pisarni vsak dan po osem ur.

»Tako čudovito kuhaš,« mi

V psihologiji sodi tudi potrpežljivost, mi je rekla, ko mi je po treh neuspešnih poskusih le dopovedala, kako se ne moreš zlikajo srajce in druge stvari. Razlaga je bila torej taka, likanje pa moško delo.

MOŠKO DELO

je rekla, ko sem nekoč iz čistega obupa ocvrl jajca na slanimi in čebuli. Skratka, v naslednjih nekaj dneh je postalo tudi kuhanje moško delo.

Sesalec prahu je težko orodje, ki zahteva tudi določeno ljubezen do motorjev. S tehniko za ženske nimajo rade opravka. Torej: moško delo.

Pravi gospod si seveda čisti tudi čevlje sam, tega opravila to je pri nas tudi moško delo, in sicer zato: »Kdor hoče lepo bi lahko mimogrede še moje...«

Tako se je začelo, tako je zdaj pri nas.

Ko sem minulo soboto stopil iz urada na cesto, sem vzel iz aktovke nyonsko mrežico — to reč nosim že nekaj let vsak dan s seboj — in sem se brž odpravil na trg. Kupil sem vse potrebno za lep konec tedna.

V nedeljo sem zgodaj vstal, da bi o pravem času pripravil kosilo. Potem sem pogrnil mizo, to je pri nas tudi moško delo, in sicer zato: »Kdor hoče lepo pripraviti mizo, mora imeti

okus, tega pa imaš vrhonomero.« In potem smo z dobrim tekotom popravili kosilo.

Po jedi sem si prižgal cigareto, vzel v roke časnik in začel z zanimanjem prebrati zelo zanimivo ljubavno zgodbo s prvim milijonarjem v glavni vlogi.

»Posodo bi bilo treba pomiti,« je rekla žena.

»Da, da, pomiti bi jo bilo treba,« sem odgovoril in bral dalje.

Nekaj časa je bilo vse tiho, zdela se mi je, da se ji je začela oglašati vest, potem pa je globoko vzdihnila in vstala: »Posodo bom pomila. To je konec koncev žensko delo, kajne?«

»Da, da, to je žensko delo,« sem ji pritrdil in dalje čital zanimivo zgodbo.

Nekaj časa je stala pri mizi, potem pa je stopila k meni in mi sedla v naročje: »Poljubljal me!« In sem jo poljubljal. »Se na oči me poljublja!« In sem jo poljubljal na oči. »Pa še roke mi poljublja!« Tudi to sem storil.

»Ali se še spominjaš, kako rad si mi nekoč poljubljal roke? Vselej si pravil, da si zaljubljen v moje lepe roke. Da, da, nič ni večnega na tem svetu... Zdaj bom pomila posodo in jutri spet... In pojutrišnjem spet. To pa se bo poznalo na mojih rokah. Mar res hočeš, da bom imela grde roke?«

Od nedelje je pomivanje posode moško delo...